

‘Η ρεαλιστική ἀρχὴ πρέπει νὰ είναι καὶ διὰ τὴν διπλωματίαν ἡ καλλιτέρα. Νὰ βλέπωμεν τὰ πράγματα εἰς τὰς ἀκριβεῖς διαστάσεις των, οὔτε μεγαλοποιημένα ἀλλ’ οὔτε καὶ υποτιμημένα, διὰ τὴν καθηγεύχασιν τῆς ἀτολμίας μας. Καὶ τὸ σπουδαιότερον νὰ τ’ ἀντιμετωπίζωμεν ἐν τῇ γενέσει των. Οἱ Τοῦρκοι, δὲν λέγομεν, ὡς Λαός, ἀλλ’ ὡς διοίκησις, ἔχουν τὴν αὐθαιρεσίαν εἰς τὸ αἷμα των. Δὲν γίνεται Κράτος δικαίου, ἀπὸ τῆς μιᾶς στιγμῆς εἰς τὴν ἄλλην, μία Χώρα, ἡ ὅποια ἐπὶ αἰώνας ἐκυβερνᾶτο κατὰ τὸ κέφι τοῦ ἀσκοῦντος τὴν οἰανδήποτε ἔξουσίαν, ἀπὸ τοῦ ἀνωτάτου μέχρι τοῦ κατωτάτου καὶ ὅπου, διὰ τὸ ἀλληλέγγυον, τρόπον τινα καὶ διὰ νὰ μὴ κλονίζεται τὸ κῦρος τῆς αὐθαιρεσίας, οἱ ἀνώτεροι ἐσυνήθιζον νὰ μὴ κολάζουν τὴν παρανομίαν τῶν κατωτέρων, προτιμῶντες ν’ ἀποκλείουν τὴν κακὴν πρόθεσιν καὶ ν’ ἀποδίδουν τὰ πλημμελήματα εἰς ἀθῶα λάθη, ἐξ οὗ καὶ τὸ παροιμιῶδες τουρκικὸν «γιαγγίς». Τελευταίως, εἰς τὰς αἵματηράς ναυμαχίας ποὺ διεξάγουν μὲ τὰ τουφέκια καὶ τὰ πολυυβόλα των, ἐνοιτίον τῶν ἀλιευτικῶν μας, οἱ Τοῦρκοι, προσετέθη καὶ τὸ ζήτημα τῶν κτημάτων τῶν Δωδεκανησίων ‘Ελλήνων εἰς τὴν Μικρασίαν. Τὰ κτήματα αὐτὰ φαίνεται τὰ κατέλαβε καὶ τὰ διαχειρίζεται ἡ τουρκικὴ Κυβέρνησις. Γίνεται τοῦτο δυνάμει συμφωνίας καὶ συγκαταθέσεως ἡμῶν; “Αγνωστον καὶ ἀπίστευτον. Οἱ Δωδεκανήσιοι ὅμως ἀσχάλλουν καὶ μὲ τὸ δίκηο των. ’Εκτὸς ἂν φαντάζωνται, οἱ Τοῦρκοι, ὅτι ἡ ἀνταλλαγὴ τῶν πληθυσμῶν ἐδημιούργησε πάγιον δίκαιον, δυνάμει τοῦ ὅποιου κάθε τι τὸ ὅποιον, ἐξ οἰουδήποτε λόγου ἀνήκει ἡ περιέρχεται εἰς “Ελληνας τὸ γένος καὶ τὴν ιθαγένειαν, ἐν Τουρκίᾳ, αὐτομάτως περιέρχεται εἰς τὸ τουρκικὸν δημόσιον; ”Αν περὶ τοιούτου τινὸς πρόκειται, πρέπει νὰ δηλωθῇ χωρὶς περιφράσεις, σαφῶς, κατηγορηματικῶς τατα καὶ μὲ ύψωμένην τὴν φωνήν, ὅτι ἡ ἑλληνικὴ κοινὴ γνώμη θεωρεῖ ἄδικον, μωρὰν καί, ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀπαράδεκτον, μίαν τοιαύτην τερατώδη ἀρχήν. Οἱ “Ελληνες τῆς Δωδεκανήσου ἔχουν ὅλα τὰ δίκαια, ἀξιούντες νὰ διαχειρίζωνται τὰς ἐν Τουρκίᾳ περιουσίας των, τόσον ἐλευθέρως ὥστον καὶ οἱ Μουσουλμάνοι τὰ ἴδικά των, εἰς τὴν Δωδεκάνησον! ’Εὰν δὲ ἐπρόκειτο νὰ ισχύσῃ τὸ δίκαιον τῆς ἀνταλλαγῆς, τότε πῶς θὰ εἶχεν ἡ ἄλλη πλευρὰ τὴν ἀξίωσιν νὰ ἔξαιρεθοῦν οἱ Μουσουλμάνοι τῶν νήσων;

ΤΟ ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΟΝ